

kopie:

- De Raad voor de financiële verhoudingen, p/a Ministerie van Binnenlandse Zaken, Postbus 20011, 2500 EA 's-Gravenhage
- De Raad van de gemeente Neder-Betuwe, t.a.v. de Griffier, Postbus 20, 4043 ZG Opheusden
- Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Neder-Betuwe, Postbus 20, 4043 ZG Opheusden
- Ministerie van Binnenlandse Zaken, Directie Bestuurlijke en Financiële Organisatie, afdeling Inspectie Financiën Lokale en Provinciale Overheden, t.a.v. J.J.E.M. van Setten, Kamer L561, Postbus 20011, 2500 EA 's-Gravenhage
- REW/SG/GF, de heer R. Haverkamp
- REW/SG/GF, de heer A. Elemans

→ en De Beheerders van het Gemeentefonds

Bezoekadres
Huis der Provincie
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Ministerie van Binnenlandse Zaken
De Beheerders van het Gemeentefonds
Postbus 20011
2500 AE 'S-GRAVENHAGE

telefoon (026) 359 91 11
telefax (026) 359 94 80
e-mail post@gelderland.nl
internet www.gelderland.nl

datum 7 februari 2006 zaaknummer 2005-012506

onderwerp
Verslag van Gedeputeerde Staten van Gelderland op
grond van artikel 5 van het Besluit financiële verhou-
ding inzake de financiële positie van de gemeente
Neder-Betuwe

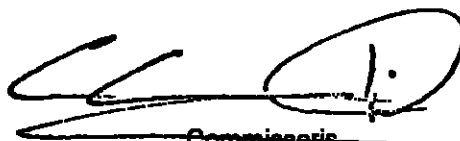

Geachte heer/mevrouw,

De gemeenteraad van Neder-Betuwe heeft op 10 november 2005 besloten een aanvraag in te dienen voor een aanvullende uitkering op grond van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet voor het begrotingsjaar 2006. Voor de jaren 2004 en 2005 had de gemeente ook een aanvraag ingediend.

In verband hiermee doen wij u hierbij toekomen het door ons op grond van artikel 5 van het Besluit financiële verhouding opgestelde verslag.

Conform het gestelde in artikel 2, derde lid, van de Regeling aanvullende uitkering Gemeentefonds hebben wij het door ons hiervoor aangehaalde verslag gelijktijdig toegezonden aan het gemeentebestuur.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

 :
Commissaris van de Koningin H 438-9 secretaris

bijlage

coll. ms
code: 00104286.doc/KM

inlichtingen bij dhr. R. Haverkamp
e-mail r.haverkamp@prv.gelderland.nl

verzonden 15 FEB. 2006

doorkiesnr. (026) 359 98 65

BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824
ABN • AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463
Postbank-girorekening 888762
BTW nr. 001825100.803

IBANnr.: NL74BNG0285010824
SWIFT/BIC: BNGHNL2G

PROVINCIAAL VERSLAG

2006 OVER DE

FINANCIËLE POSITIE

VAN DE GEMEENTE

NEDER-BETUWE

INHOUDSOPGAVE.

	pagina
Hoofdstuk 0 voorwoord.	5-5
Hoofdstuk 1 Samenvatting met conclusie en advies.	6-7
Hoofdstuk 2 Inleiding.	8-8
Hoofdstuk 3 Toetsing aan de formele voorschriften.	9-12
Hoofdstuk 4 Financiële positie 2005.	13-17
Hoofdstuk 5 Toezicht.	18-18
Hoofdstuk 6 Conclusies en advies.	19-19

HOOFDSTUK 0 VOORWOORD.

Voor u ligt het artikel 12-verslag 2006 van de Provincie Gelderland over de aanvraag van de gemeente Neder-Betuwe voor een aanvullende bijdrage uit het Gemeentefonds op basis van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (Fwv) voor het jaar 2006.

In dit verslag worden de bevindingen weergegeven die wij gedaan hebben naar aanleiding van ons onderzoek bij de gemeente Neder-Betuwe op basis van de vastgestelde begroting 2006. De inspecteur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties afdeling Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden zal dit verslag gebruiken voor zijn onderzoek naar een eventuele aanvullende financiële bijdrage op basis van artikel 12 van de Fwv.

In dit verslag komen vervolgens de volgende onderwerpen aan de orde.

In hoofdstuk 1 staat een samenvatting met conclusie en een advies aan de beheerders van het Gemeentefonds over de aanvullende bijdrage 2006 van de gemeente Neder-Betuwe.

Hoofdstuk 2 is een inleiding.

In hoofdstuk 3 staat de toetsing van de formele voorschriften.

In hoofdstuk 4 wordt de financiële positie van 2006 beschreven.

Hoofdstuk 5 geeft een verantwoording van het door ons gehouden toezicht in 2005 en het advies die wij gegeven hebben naar aanleiding van het rapport van de IFLO over de aanvullende bijdrage over het jaar 2005.

Tot slot staan in hoofdstuk 6 de conclusies en het advies.

Provincie Gelderland
Afdeling Gemeentefinanciën
Ronald Haverkamp
Beleidsmedewerker toezicht Gemeentefinanciën
17 januari 2006.

HOOFDSTUK 1 SAMENVATTING MET CONCLUSIES EN ADVIES.

Samenvatting.

De raad van de gemeente Neder-Betuwe heeft op 10 november 2005 wederom besloten een aanvraag in te dienen voor een aanvullende bijdrage uit het Gemeentefonds in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet. Voor het jaar 2004 en 2005 werd ook een aanvraag ingediend.

Uit de ingediende begroting 2006 blijkt dat deze niet in evenwicht is. De begroting laat een tekort zien van € 1.569.177. Verder wordt voldaan aan de eisen om toegang te krijgen tot een onderzoek voor de beoordeling van een aanvullende bijdrage uit het Gemeentefonds.

Het toezicht in 2005 heeft er toe geleid dat de gemeente beschikt over een reëel beeld van de financiële positie. In 2006 zal het mogelijk worden de artikel 12-cyclus tot een eind te brengen.

Tot slot merken wij op dat in deze rapportage niet meer wordt ingegaan op zaken die in andere rapportages al aan de orde zijn geweest.

Conclusies.

Op basis van deze rapportages kunnen de volgende conclusies getrokken worden.

De gemeente Neder-Betuwe heeft de aanvraag voor een aanvullende bijdrage in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet (Fvw) conform de wettelijke termijn ingediend.

Op basis van de toelatingseisen voor een aanvullende bijdrage conform de Fvw voldoet de gemeente Neder-Betuwe aan de eisen om toegelaten te worden.

Uit de financiële positie van de gemeente blijkt dat er een tekort is. Het weerstandsvermogen is, mede door de artikel 12 situatie slecht. De gemeente zal na de artikel 12-periode de weerstandscapaciteit moeten verbeteren. Dit in relatie tot de te lopen risico's.

De uitgangspunten waarmee de begroting 2006 en de meerjarenramingen 2007-2009 zijn opgesteld voldoen aan de uitgangspunten zoals deze staan vermeld in de meicirculaire met betrekking tot de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

In 2005 is door intensief overleg tussen gemeente, provincie en Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden een goed beeld ontstaan over de financiële situatie in de gemeente Neder-Betuwe. Daarnaast heeft de gemeente, middels saneringsmaatregelen, de begroting vanaf 2007 structureel sluitend gekregen.

Advies.

Wij adviseren om aan de gemeente Neder-Betuwe, onder voorbehoud van de kosten van de reorganisatie, voor het jaar 2006 een zodanig aanvullende steun uit het Gemeentefonds te verlenen, dat de gemeente een reële kans geboden wordt op een gezonde financiële situatie.

Hierbij zal de gemeente ook rekening moeten houden met het feit dat de incidentele weerstandscapaciteit op een gezond niveau komt. Hierbij adviseren wij de

beheerders om alle mogelijke incidentele tegenvallers die bekend zijn bij de afwikkeling van de artikel 12-termijn en die de structurele financiële situatie van de gemeente kunnen verstoren mee te nemen in een mogelijke aanvullende bijdrage zodat de gemeente in staat wordt gesteld om een gezonde financiële toekomst op te bouwen.

HOOFDSTUK 2 INLEIDING.

Op 13 november 2003 heeft de gemeenteraad van de gemeente Neder-Betuwe besloten een verzoek in te dienen bij de beheerders van het Gemeentefonds voor een aanvullende bijdrage uit dit fonds voor het jaar 2004. Reden was dat de gemeente niet meer zelf in staat was de begroting in evenwicht te krijgen. Naar aanleiding hiervan hebben wij op basis van artikel 5 van het Besluit financiële verhouding rijk-gemeenten op 30 januari 2004 een provinciaal verslag uitgebracht over onze bevindingen met betrekking tot de financiële positie van de gemeente Neder-Betuwe. Ditzelfde is ook in het jaar 2005 gebeurd.

In de jaren 2004 en 2005 heeft er intensief contact plaatsgevonden tussen het ministerie, de gemeente en de provincie. Gemiddeld zijn deze in 2004 en 2005 twee keer in de maand bij elkaar geweest. Doel van deze bijeenkomsten was om een goed beeld te krijgen van de financiële positie van de gemeente Neder-Betuwe en voor het zogenaamde "going concern". Deze bijeenkomsten hebben op plezierige wijze plaatsgevonden en zullen ook in 2006 voortgezet worden.

Op 5 december 2005 hebben wij van de inspecteur het artikel 12-rapport Neder-Betuwe 2005 mogen ontvangen. Gedeputeerde Staten hebben besloten dat zij akkoord gaan met het voorstel van de inspecteur om een aanvullende bijdrage te geven van € 2.213.200 voor 2005.

Ook is GS het met de inspecteur eens dat in 2006 toegewerkt kan worden naar een afronding van de artikel 12-cyclus. Hierbij maakt GS nog wel de kanttekening dat rekening gehouden moet worden met de financiële afwikkeling van de reorganisatie van het ambtelijke apparaat.

Op 10 november 2005 heeft de raad van de gemeente Neder-Betuwe de begroting 2006 en de meerjarenramingen 2007-2009 vastgesteld. Wederom heeft de raad besloten een aanvraag in te dienen voor een aanvullende bijdrage uit het Gemeentefonds voor het jaar 2006. Ook deze begroting laat bij elke jaarschijf een tekort zien. Op 20 december 2005 heeft het Ministerie een brief naar ons verzonden dat deze aanvraag is ontvangen.

Met de inspecteur van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden is op hoofdlijnen afgesproken welke invulling er aan dit derde provinciale rapport moet worden gegeven. Dit komt er op neer dat in dit rapport alleen aan de orde zal komen of de gemeente voldoet aan de toelatingseisen voor artikel 12.

Voor de karakteristiek en de sociale structuur van de gemeente Neder-Betuwe verwijzen wij u naar de rapportage die wij uitgebracht hebben op 30 januari 2004.

HOOFDSTUK 3 TOETSING AAN DE FORMELE VOORSCHRIFTEN.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de algemene voorschriften waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor een aanvullende uitkering uit het Gemeentefonds. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste eigen inkomstenbronnen van de gemeente. Tot slot komt aan de orde het belastingpakket 2006.

3.1 Algemene voorschriften

Artikel 12, lid 2 van de Financiële verhoudingswet somt de voorwaarden op waaraan moet worden voldaan om voor een aanvullende uitkering in aanmerking te komen. De algemene middelen zullen aanmerkelijk en structureel tekort moeten schieten, terwijl de eigen inkomsten van de gemeente zich op een redelijk peil bevinden. Toetsing hiervan vindt plaats aan de hand van de begroting.

Buffer algemene reserve en post onvoorziën.

Voor de berekening van de drempel aanmerkelijk tekort en de post voor onvoorziene uitgaven wordt volgens de regeling aanvullende uitkering gemeentefonds (artikel 23) uitgegaan van respectievelijk 2% en 0,6 % van de som van de algemene uitkering, de ozb capaciteit en de bedragen zoals bedoeld in artikel 6 van de invoeringswet Financiële verhoudingswet. De drempel van het aanmerkelijk tekort bedraagt op basis van de berekening algemene uitkering 2006 conform de septembercirculaire 2005 € 301.000. De norm voor onvoorziene uitgaven bedraagt € 90.000. In de begroting 2006 is een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 85.000. Oftewel € 5.000 onder de norm.

Ten behoeve van het opvangen van onverwachte tegenvallers moet van de algemene reserve een zekere buffer in stand worden gehouden. Deze drempel wordt op dezelfde wijze berekend als het aanmerkelijk tekort. Voor Neder-Betuwe komt dit neer op € 301.000. De algemene reserve van de gemeente wordt per 1-1-2006 geraamd op € 302.000. Dit is dus op basis van de minimaal toegestane buffer.

3.2 Belastingpakket 2006.

Een van de vereisten om in aanmerking te komen voor aanvullende steun uit het gemeentefonds op grond van artikel 12 Fvw is dat de gemeente de eigen inkomsten op een redelijk peil heeft. Voor de eigen heffingen uit het belastingpakket dient men te voldoen aan het redelijk peil, zoals voorgeschreven door de beheerders van het gemeentefonds in de jaarlijkse meicirculaire.

Bij het onderdeel OZB van het redelijk peil wordt een tarief van € 3,70 per € 2.500 waarde OZB-capaciteit als referentie gehanteerd. Hiermee wordt aangesloten bij het verdeelsysteem van het gemeentefonds. Omdat de gemeente Neder-Betuwe voor het jaar 2005 een belastingvoorschrift van 10% boven op de artikel 12 norm heeft toebedeeld gekregen geldt een tarief van € 4,07. Daarnaast geldt de eis van 100% kostendekkendheid bij de onderdelen reiniging en riolering. Bij het onderdeel riolering wordt uitgegaan van de brutokosten verminderd met de eventuele opbrengsten uit hoofde van de verfijning rioleringen en de opbrengsten ontleend aan de cluster rioleringen.

Voor het rioolrecht wordt in 2006 een minimumtarief gehanteerd van € 127 per aansluiting (zie meicirculaire 2005). De gemeente Neder-Betuwe hanteert een tarief van € 198,83.

Rioolrechten.

De gemeente Neder-Betuwe heeft de rioolrechten (tarieven) gebaseerd op een Gemeentelijk Rioleringsplan. Dit plan is vastgesteld in 2005 en belooft de periode 2006 t/m 2010. De berekeningen zijn gemaakt op basis van een looptijd van 60 jaar.

Bij de berekening van het riooltarief wordt onderscheid gemaakt tussen kosten en investeringen. Investerings zijn uitgaven waarvan de lasten over een aantal jaren verdeeld worden. De lasten worden berekend uit afschrijving en rente. Hierbij wordt lineaire afschrijving gehanteerd. De volgende afschrijvingstermijnen zijn in het Gemeentelijk Rioleringsplan opgenomen:

Investering	afschrijvings- periode	technische levensduur
Riolering	60 jr.	60 jr.
Gemalen (pompputten)	45 jr.	45 jr.
Gemalen (pompinstallaties)	15 jr.	15 jr.
Persleidingen	45 jr.	45 jr.
Randvoorzieningen	45 jr.	45 jr.

De kapitaallasten vormen samen met de exploitatiekosten de totale lasten. Hier staan opbrengsten tegenover zoals; riolheffingen, subsidies en stortingen uit algemene middelen. Als de opbrengsten hoger zijn dan de kosten worden deze gestort in een fonds. En andersom is ook het geval. Er wordt hier dus gebruik gemaakt van een schommelfonds om een gelijkmatige verdeling van de kosten, en dus van de tarieven te bewerkstelligen. De gemeente houdt bij de berekening van het tarief verder nog rekening met 50% van de veegkosten en als inkomst met de verfijningsuitkering riolerings. Deze laatste behelst een bedrag van € 424.000. De afloop van deze verfijningsuitkering is verwerkt in het Gemeentelijk RioleringsPlan. De kosten en opbrengsten voor riolerings zijn als volgt in de begroting 2006 opgenomen:

kosten functie 722 (incl. 50% veegkosten)	€ 2.139.000
af:	
storting uit schommelfonds	€ 176.000 -/-
verfijning riolerings	€ 424.000 -/-
Eigen bijdrage IBA's	€ 30.000 -/-
Opbrengst rioolrecht functie 726	€ 1.583.000 -/-
Overdekking	€ 74.000

Deze overdekking zijn de gevolgen van de BTW-component in verband met het BTW-compensatiefonds.

Reinigingsrechten (afvalstoffenheffing).

De reiniging is uitbesteed aan de gemeenschappelijke regeling IOR/AVRI. Dit gebeurt 100% kostendekkend. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de gemeente door de invoering van het BTW-compensatiefonds een structureel voordeel heeft ingeboekt van € 230.000 in verband met terug te vorderen BTW. Dit voordeel

ontstaat omdat de afvalstoffenheffing (aan de burger) inclusief BTW is en de lasten exclusief BTW geraamd mogen worden.

In de begroting 2006 van de gemeenschappelijke regeling zijn de volgende tarieven opgenomen:

Gemiddelde tarief is € 265.

De opbrengst voor 2006 bedraagt	€ 2.230.000
De kosten bedragen	<u>€ 2.000.000</u>
Overdekking	€ 230.000

Deze overdekking betreft het BTW-voordeel welke van de gemeenschappelijke regeling die de afvalverwerking uitvoert jaarlijks wordt terugontvangen.

Onroerende-zaakbelasting.

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid van tariefdifferentiatie tussen woningen en niet woningen. In de vergadering van 10 november 2005 zijn de volgende tarieven vastgesteld (per eenheid van € 2.500):

	2006 (in €)	2005 (in €)
eigenaar woning	3,17	2,87
eigenaar niet-woning	4,36	3,94
gebruiker niet-woning	<u>3,49</u>	<u>3,15</u>
	7,85	7,09

economische waarde woonruimten	€ 1.755.456.000
economische waarde niet-woningen	<u>€ 429.472.000</u>
Totaal	€ 2.184.928.000

Berekening OZB opbrengst	€ 2.184.928.000 : € 2.500 X € 4,07 =	€ 3.557.063
Opbrengst functie 931+ 932		<u>€ 3.574.937</u>
Overdekking		€ 17.874

Gezien de overdekking zit het gemiddelde tarief in ieder geval boven de € 4,07 wat een vereiste is om toegelaten te worden voor artikel 12. De overdekking is nodig ter compensatie van de vrijgestelde objecten binnen de OZB en het bedrag wat staat voor kwijtscheldingen.

Recapitulatie

	Norm (in €)	Opbrengst (in €)
Rioolrecht	2.139.000	2.213.000
Afvalstoffenheffing	2.000.000	2.230.000
OZB	3.557.063	3.574.937
	7.696.063	8.017.937

De totale overdekking bedraagt derhalve € 321.874.

De gemeente voldoet op dit punt aan de toelatingseis van artikel 12. Alle onbenutte belastingcapaciteit is ingezet en het tarief voor de OZB zit boven het artikel 12 niveau van € 4,07 (inclusief de 10% belastingmaatregel).

3.3 Conclusie:

- De begroting 2006 is voor de wettelijke termijn van 15 november 2005 vastgesteld. De jaarrekening 2004 is voor de wettelijke termijn van 15 september 2005 vastgesteld.
- De aanvraag 2006 voor artikel 12 is voor de wettelijke termijn van 1 december 2005 ingediend.
- Zowel de begroting 2006 als de meerjarenramingen 2007-2009 zijn niet sluitend.
- De eigen inkomsten OZB, rioolrecht en afvalstoffenheffing bedragen € 321.874 meer dan voorgeschreven is. De hoogte van de buffer van de algemene reserve is conform de geldende eisen.
- De gemeente Neder-Betuwe voldoet aan de toelatingseisen voor het jaar 2006 van artikel 12 Financiële verhoudingswet.

HOOFDSTUK 4 FINANCIËLE POSITIE GEMEENTE.

In dit hoofdstuk komt de financiële positie van de gemeent Neder-Betuwe aan de orde. Eerst zal een overzicht gegeven worden van de uitkomsten van de begroting 2006 en de meerjarenuitkomsten 2007-2009. Daarna zal een overzicht gegeven worden van de uitgangspunten waarmee rekening is gehouden. Vervolgens zal het weerstandsvermogen aan de orde komen.

Uitkomst 2006

De gemeente presenteert in de programmabegroting een tekort voor 2006 van € 1.569.000. Bij het begrotingsonderzoek van de begroting 2006 is door ons een aantal correcties toegepast op de uitkomst gepresenteerd door de gemeente voor de bepaling van het aanmerkelijk tekort. Er kunnen twee soorten correcties worden onderscheiden, de zogenaamde technische correcties en de beleidsmatige correcties. Bij de technische correcties gaat het om de consistentie van uitgangspunten en aannames met betrekking tot onder andere de uitkeringen uit het gemeentefonds. Ook wordt nagegaan of de gemeente een primitieve begroting heeft ingediend waarin alle baten en lasten reëel geraamd zijn (onder andere de beheerplannen).

Bij beleidsmatige correcties gaat het om het zuiveren van onaanvaardbare beleidsintensiveringen, met name het schonen van nieuw beleid. Hieronder wordt verstaan iedere verhoging van uitgaven ten aanzien van de laatst vastgestelde goedgekeurde primitieve begroting, inclusief begrotingswijzigingen, exclusief autonome ontwikkelingen en aanpassingen voor loon- en prijscompensatie.

Uitkomst 2006 volgens gemeente (primitief): € 1.569.177 tekort

Het investeringsprogramma behorende bij de programmabegroting 2006 brengt een exploitatielast van 63.000 met zich mee. De inspecteur heeft in het artikel 12-overleg van 5 januari 2006 toestemming gegeven voor de uitvoering van deze investeringen. Dit bedrag is derhalve niet gecorrigeerd op de uitkomst van 2006.

Wel moet opgemerkt worden dat in de uitkomst van 2006 (€ 1.569.177), de volgende incidentele lasten verwerkt zijn:

-Wegwerken achterstallig onderhoud 2006:	€ 1.550.000;
-Tijdelijke huisvesting Van Lodensteincollege	€ 316.000;
-Eenmalige reorganisatiekosten	€ 207.000;
Totaal incidenteel 2006:	€ 2.073.000.

Zonder deze incidentele factoren zou de begrotingsuitkomst 2006 € 503.823 (€1.569.177 -/- € 2.073.000) positief bedragen.

Meerjarenuitkomsten 2007 - 2009.

Op basis van door ons (provincie) bepaalde correctiefactoren bij het vorige onderdeel is dan het volgende beeld te geven van de meerjarenuitkomsten:

jaar	volgens vastgestelde begroting	Investerings*	Gecorrigeerde uitkomst
2007	-1.206.000	46.000	-1.160.000
2008	-650.000	127.000	-523.000
2009	-463.000	141.000	-322.000

De kosten voor tijdelijke huisvesting van het Van Lodensteincollege zijn ook opgenomen in het jaar 2007. De kosten voor achterstallig onderhoud op de wegen zijn in alle meerjarenschrijven meegenomen. Aangezien dit om incidentele uitgaven gaat ziet de structurele uitkomst van de meerjarenbegroting er als volgt uit:

*Dit zijn de cumulatieve investeringen en uitgaven uit de meerjarenbegroting verminderd met de goedgekeurde investeringen en uitgaven uit 2006.

	Uitkomsten	Tijdelijke kosten Lodenstein en achterstallig onderhoud wegen.	Werkelijke structurele uitkomst structureel
2007	€ 1.160.000 -/-	€ 1.928.000	€ 768.000 positief
2008	€ 523.000 -/-	€ 1.550.000	€ 1.027.000 positief
2009	€ 322.000 -/-	€ 1.550.000	€ 1.228.000 positief

Feitelijk heeft de gemeente Neder-Betuwe vanaf 2007 een structureel sluitende begroting. Hiermee voldoet de gemeente aan de door de inspecteur bij de aanvullende bijdrage van 2004 gestelde eis dat er vanaf 2007 een structureel sluitende begroting gepresenteerd moet worden.

Verdere analyse van de begroting 2006 en de meerjarenramingen 2007-2009 is niet noodzakelijk, omdat de begroting gebaseerd is op goedgekeurde cijfers van de inspecteur van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden. Uiteraard zijn wel de autonome en wettelijke verplichtingen in de begroting meegenomen.

Uitgangspunten begroting 2006 en meerjarenramingen 2007-2009.

De gemeente heeft rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen c.q. uitgangspunten:

- Voor onvoorzien is in alle jaren een bedrag opgenomen van € 84.000.
- De gemeente houdt rekening met de volgende investeringslasten:
2005: € 63.000
2006: € 140.000.
2007: € 207.000.
2008: € 201.000.

Hiervan heeft betrekking op vervangingsinvesteringen:

2005: 0
2006: 0
2007: 0

2008: 0

De vrijval van de kapitaallasten ziet er als volgt uit:

2005: € 144.780

2006: € 55.767

2007: € 57.069

2008: € 184.987

- De stelpost voor loonstijgingen bedraagt (in procenten):
2005: 0%
2006: 0%
2007: 0%
2008: 0%
- De stelpost voor prijsstijgingen bedraagt (in procenten):
2005: 0,75%
2006: 0,75%
2007: 0,75%
2008: 0,75%
- Bespaarde rente 5%.
- Rente financieringstekort 2,08% onder de kasgeldlimiet en 3,62% boven de Kasgeldlimiet.
- De algemene uitkering is gebaseerd op de septembercirculaire 2005. De prijs- en loonstijgingen daartegen zijn gebaseerd op de meicirculaire. Gezien de geringe financiële effecten hiervan is het niet noodzakelijk hiermee verder rekening te houden of om een correctie toe te passen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de mate waarin de gemeente in staat is financiële risico's en tegenvallers op een zodanige wijze het hoofd te bieden dat het bestaande voorzieningenniveau ongestoord kan worden voortgezet.

Het weerstandsvermogen bestaat dus uit enerzijds de weerstandscapaciteit (met name de reserves en onbenutte belastingcapaciteit) en anderzijds de risico's waarvoor de gemeente nog geen voorziening heeft getroffen.

Weerstandscapaciteit.

INCIDENTEEL

Reservepositie.

De reservepositie ziet er per 1-1-2006 als volgt uit:

	2006	2005
Vrije reserve	€ 302.000	€ 302.000
Bestemmingsreserves	€ 12.785.000	€ 13.018.000
Voorzieningen	€ 6.790.000	€ 6.156.000
	€ 19.877.000	€ 19.476.000

classificatie

Mede gezien de artikel 12 situatie moge het duidelijk zijn dat de reservepositie zwak is. De gemeente moet immers voldoen aan de artikel 12 toelatingseisen waarbij nog een zeer geringe vrije reserve beschikbaar mag zijn. In het geval van de gemeente Neder-Betuwe komt dit neer op een bedrag van € 302.000 voor 2006. Daarnaast is de gemeente verplicht in het kader van artikel 12 om de bespaarde rente over de vrije reserves volledig in te zetten ten behoeve van de exploitatie van baten en lasten. Gevolg hiervan is dat er geen reserves vrij besteedbaar zijn. De bestemmingsreserves en voorzieningen zijn in 2005 nader onderzocht en in het artikel 12 overleg aan de orde geweest. Hieruit is gebleken dat er door allerlei effecten een bedrag van circa € 1 miljoen vrijvalt. Hoewel de gemeente hier een andere bestemming aan had willen geven zijn deze middelen uiteindelijk gestort in een voorziening reorganisatie ambtelijke organisatie.

Rentebeleid.

De gemeente schrijft 5 % rente toe aan de reserves. Een deel van de reserves wordt toegeschreven aan bestemmingsreserves. Dit is noodzakelijk omdat dit reserves betreffen die nodig zijn voor de dekking van kapitaaluitgaven. De rente over de overige reserves komt ten gunste van de exploitatie van baten en lasten.

Stille reserves.

In de paragraaf weerstandsvermogen is een bedrag van € 3.000.000 opgenomen voor stille reserves. Dit betreft de te verwachte overwaarde op de voormalige gemeentehuizen van de gemeente Echteld en Dodewaard voor een bedrag van € 2.000.000. Overigens is door de beheerders besloten deze opbrengsten te gebruiken voor de dekking van een nieuw te bouwen gemeentehuis. Daarnaast hebben de preferente aandelen van Vitens (waterleverancier) een waarde van € 1.000.000.

Nota reserves en voorzieningen.

Naar aanleiding van het artikel 12 onderzoek heeft er in 2005 een actualisatie van de reserves en voorzieningen plaatsgevonden. De inhoud van deze notitie is in het artikel 12 overleg door de inspecteur akkoord bevonden.

STRUCTUREEL

Onbenutte belastingcapaciteit: € 0
 Structurele budgettaire ruimte: € 503.823

Geconcludeerd kan worden dat er structurele weerstandscapaciteit aanwezig is. Deze structurele ruimte is echter noodzakelijk om een deel van het achterstallig onderhoud weg te werken (tot en met 2009). Vanaf 2010 is er weer (ruim) structurele

ruimte aanwezig. Op basis van de huidige meerjarenramingen bedraagt deze ruimte € 1.228.000.

Risico's.

In de paragraaf weerstandsvermogen behorende bij de programmabegroting 2006 is een overzicht opgenomen van de te lopen risico's. Voorzover dit vanuit onze kant beoordeeld kan worden wordt hier een compleet beeld gegeven van de te lopen risico's. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat als deze risico's zich daadwerkelijk voordoen en de gemeente hier middelen beschikbaar voor moet stellen er gezien de uitermate geringe weerstandscapaciteit financiële problemen kunnen ontstaan. Indien in 2006 tot een afronding van de artikel 12-status wordt besloten zal aan dit punt extra aandacht moeten worden besteed, zodat de gemeente hier de komende jaren geen onverwachte tegenvallers kan verwachten.

Conclusie ten aanzien van het weerstandsvermogen.

De beperkte incidentele weerstandscapaciteit van € 3.302.000 (€ 3.000.000 stille reserves en € 302.000 algemene reserve) is nauwelijks of niet toereikend om de mogelijke risico's te dekken en als daarbij ook nog rekening wordt gehouden met de verwachte tekorten van de komende jaren dan is het weerstandsvermogen van de gemeente Neder-Betuwe ruim onvoldoende. Een aanvullende bijdrage uit het Gemeentefonds zal hier uitkomst moeten bieden. De gemeente zal vanaf 2010, wanneer er weer structurele ruimte ontstaat, de weerstandscapaciteit op peil moeten brengen. Dit in relatie tot de te lopen risico's.

Jaarrekening 2004

De uitkomsten van de jaarrekening 2004 zijn besproken in het rapport van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden. Voor de inhoud hiervan verwijzen wij dan ook naar dit rapport.

HOOFDSTUK 5 FINANCIËEL TOEZICHT.

In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat de ontwikkelingen zijn geweest met betrekking tot het financiële toezicht van de provincie Gelderland op de gemeente Neder-Betuwe in het jaar 2005.

Toezicht 2005.

Het jaar 2005 is voor ons begonnen met het schrijven van het provinciaal rapport naar aanleiding van de aanvraag van de gemeente Neder-Betuwe voor een aanvullende bijdrage uit het Gemeentefonds voor het jaar 2005. Het rapport van 24 januari 2005 is op 15 februari 2005 door Gedeputeerde Staten vastgesteld en voldeed daarmee aan de wettelijke termijn van 15 februari 2005.

Gedurende het hele jaar 2005 is er periodiek overleg geweest tussen de gemeente (secretaris, hoofd middelen en de controller), de provincie en de inspecteur van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden. Deze bijeenkomsten zijn vooral gebruikt om een reëel beeld te krijgen van de financiële positie van de gemeente Neder-Betuwe en voor het zogenaamde "going concern".

De gemeente heeft in 2005 een goede stap gezet, met het vaststellen van een saneringsbegroting, om te komen tot een structureel sluitende begroting. Daarnaast zijn alle onderdelen van de begroting onderzocht, zodat de begroting 2006 een reëel beeld geeft van de werkelijke uitgaven en inkomsten van de gemeente Neder-Betuwe. Wel moet er in 2006 nog duidelijkheid komen over de afwikkeling van de reorganisatie van de ambtelijke organisatie. In het artikel 12-overleg hebben wij hier regelmatig onze zorgen over uitgedragen.

Toezicht 2006.

Ook in 2006 zal er periodiek overleg zijn. Wij stellen voor dit overleg op dezelfde wijze voort te zetten als in 2005. De nadruk voor het jaar 2006 zal met name liggen in het toewerken naar de afronding van de artikel 12-status. Onze taak zal zijn om er voor zorg te dragen dat de gemeente door deze afwikkeling de kans geboden wordt om na de artikel 12-periode een gezonde financiële situatie op te bouwen. Daarnaast zullen wij erop toezien dat er geen budgetoverschrijdingen plaatsvinden waarover vooraf goedkeuring vereist was, uitzonderingen daargelaten.

Advies rapport IFLO 2005.

Op 30 november 2005 heeft de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden een rapport uitgebracht naar aanleiding van het verzoek van de gemeente Neder-Betuwe voor een aanvullende bijdrage uit het Gemeentefonds voor het jaar 2005. In dit rapport wordt het voorstel gedaan om Neder-Betuwe voor het jaar 2005 een aanvullende bijdrage te verstrekken van € 2.213.200. Dit bedrag komt overeen met het te verwachte jaarrekeningstekort voor 2005.

Met het toekennen van de aanvullende bijdrage van € 2.213.200 wordt invulling gegeven aan onze advisering behorende bij ons rapport van 2005. Wij hebben de beheerders dan ook laten weten dat wij akkoord kunnen gaan met deze aanvullende bijdrage.

HOOFDSTUK 6 CONCLUSIES EN ADVIES.

Conclusie.

Op basis van deze rapportages kunnen de volgende conclusies getrokken worden.

De gemeente Neder-Betuwe heeft de aanvraag voor een aanvullende bijdrage in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet (Fvw) conform de wettelijke termijn ingediend.

Op basis van de toelatingseisen voor een aanvullende bijdrage conform de Fvw voldoet de gemeente Neder-Betuwe aan de eisen om toegelaten te worden.

Uit de financiële positie van de gemeente blijkt dat er een tekort is. Het weerstandsvermogen is gezien de artikel 12 situatie slecht. De gemeente zal na de artikel 12-periode de weerstandscapaciteit moeten verbeteren. Dit in relatie tot de te lopen risico's.

De uitgangspunten waarmee de begroting 2006 en de meerjarenramingen 2007-2009 zijn opgesteld voldoen aan de uitgangspunten zoals deze staan vermeld in de meicirculaire met betrekking tot de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

In 2005 is door intensief overleg tussen gemeente, provincie en Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden een goed beeld ontstaan over de financiële situatie in de gemeente Neder-Betuwe. Daarnaast heeft de gemeente, middels saneringsmaatregelen, de begroting vanaf 2007 structureel sluitend gekregen.

Advies.

Wij adviseren om aan de gemeente Neder-Betuwe, onder voorbehoud van de kosten van de reorganisatie, voor het jaar 2006 een zodanig aanvullende steun uit het Gemeentefonds te verlenen, dat de gemeente een reële kans geboden wordt op een gezonde financiële situatie.

Hierbij zal de gemeente ook rekening moeten houden met het feit dat de incidentele weerstandscapaciteit op een gezond niveau komt. Hierbij adviseren wij de beheerders om alle mogelijke incidentele tegenvallers die bekend zijn bij de afwikkeling van de artikel 12-termijn en die de structurele financiële situatie van de gemeente kunnen verstoren mee te nemen in een mogelijke aanvullende bijdrage zodat de gemeente in staat wordt gesteld om een gezonde financiële toekomst op te bouwen.